

"המחקר חושף ששני מיליון ישראלים פתחו את ליבם לרוחניות ולאמונה בעקבות המלחמה. מי יכוון אותם בנתיבי התורה"

■ "הניצחון הנוכחי, הוא באופן שיען לא ראתה ואוזן לא שמעה. כיום רבים נושאים את שם השם בפיהם. ראש הממשלה, נשיא ארצות הברית, אפילו אנשי תקשורת מניחים כיפה על ראשם ואומרים פרקי תהילים 'מזמור לתודה'. זוהי תמונת מצב שמשקפת את ההתעוררות העמוקה לרוח היהדות ברחוב הישראלי. זו 'שעת הכושר' של 'פעם בדור' ■ "מחקר מקיף שנערך חושף כי 35% מהנשאלים העידו כי חשים התקרבות לבורא עולם! מי יקבל את פניהם?" ■ כש"האברכים רוצים לתת, והמתקרבנים צמאים לקבל" ■

אם היה ביכולתנו לפתוח 'בתי מדרש' ללא מגבלה תקציבית, היינו מכפילים את המספר הקיים ואף משלשים את היקף הפעילות. כל אברך שנחשף לתופעה מוכן להשקיע מזמנו היקר, ולהעניק מאוצרותיו הרוחניים. הכפלנו את היקף הפעילות בחודשים האחרונים, ועדיין איננו מצליחים לענות על הביקוש הגובר. אני מזמין כל אחד לצאת ל'בתי המדרש' ולהתבונן באוטובוסים המביאים את האברכים. עם סיום סדר שני אל 'בתי המדרש' ולראות את 'הריתחא דאורייתא' התמונה המצטיירת מרגשת ומעוררת התפעלות".

הרב זייבלד מסביר על השינוי המשמעותי שחל: "בעבר נדרשנו להשקיע משאבים רבים בשיווק ובפרסום באמצעות רשתות חברתיות, במטרה לעודד אנשים להגיע ללמוד בבתי המדרש. כיום הפסקנו כליל את הפעילות הזו - פשוט אין בה צורך. למעשה, אילו היינו ממשיכים בה, לא היינו מסוגלים לעמוד בעומס הפניות".

האם יש בידיכם נתונים אמפיריים על היקף התופעה?

"מחקר מקיף שנערך באוניברסיטת רייכמן בהרצליה ואף פורסם בתקשורת חושף תמונה מאלפת", מציין הרב זייבלד. "המחקר בדק את ההשפעות של המלחמה על הישראלי הממוצע, בפילוח לפי קבוצות גיל שונות. בקרב גילאי 18-29, שיעור מדהים של 35% מהנשאלים העידו כי חשים התקרבות לבורא עולם! משמעות הדבר היא שלמעלה משני מיליון ישראלים פתחו את ליבם לרוחניות ולאמונה. השאלה המתבקשת היא: מי יקבל את פניהם? מי יכוון אותם בנתיבי התורה והמצוות?"

השנה החלה התעוררות משמעותית של חזרה בתשובה. הרב אורי זוהר היה חלק מאותו גל של מתקרבנים לתורה ומצוות".

הוא ממשיך בהתרגשות: "הפעם זה היה הרבה יותר מהר. בסמוך לשמחת תורה התחלנו את ההתעוררות. כשבוך לאחר פרוץ המלחמה צעדתי בעיבורה של ת"א, אותו מקום ששבועות קודם לכן יהודים שרצו להתפלל 'עליה' נדרפו! באותו רגע חשתי בבירור שמשוהו השתנה באוויר. הדרישה לציציות, היציאה להניח תפילין, השם שמים שנהיה שגור בפי כל אחד, גם הרחוק ביותר - החלה תזוזה רוחנית מורגשת. ההתעוררות הזו הלכה והתעצמה, ומיום ליום היא מגיעה לשיאים חסרי תקדים. איננו עוסקים בהגזמות - מדובר בתופעה מוחשית שניתן לחוש בה ולמדוד אותה".

הרב זייבלד מוסיף נתון מדהים: "למעלה מ-60 בתי מדרש חדשים נפתחו בשנה האחרונה בלבד. אנשים שמעולם לא ראו דף גמרא יושבים ולומדים. אחד המתקרבנים, איש יחידה מובחרת המתגורר ברמת גן, סיפר לי כי בעבודתו הוא אחראי על מערכות מחשוב מורכבות, וכשהוא מתבונן בהסתברויות הסטטיסטיות של האירועים האחרוניים, הוא מבין שרק כוח עליון יכול לחולל זאת".

"האישי העיד בפניי כי גדל ברמת גן ומעולם לא ידע על קיומו של בורא עולם! 'מימי לא דרכה כף רגלי בבית כנסת', אמר בכנות. בנעוריו למד על בודהיזם ועל האסלאם, אך על יהדות - מקור זהותו ומורשתו - איש לא סיפר לו דבר".

"האברכים רוצים לתת, והמתקרבנים צמאים לקבל"

כיצד באה לידי ביטוי ההתעוררות בפעילות "לב לאחים"?

"בתי המדרש שלנו גדושים עד אפס מקום", מתאר הרב סורוצקין. "האברכים, תלמידי החכמה", גם מגלים נכונות עצומה ללמוד עם המתקרבנים.

שכבותיו חש את ההשגחה העליונה, את הניסים הגלויים שהקדוש ברוך הוא עושה עמנו. אין זה אחד מני אלף, אלא אלפים מתקרבנים ליהדות ומבקשים לטעום מאורה של תורה".

מה שונה בין ניצחונות העבר לניצחון הנוכחי בהקשר הרוחני?

"הניצחון במערכה האחרונה - מלחמת שנים עשר הימים - מול איראן הוא, מבחינה אובייקטיבית, בית, מרשים בהרבה", מנתח הרב סורוצקין. "במלחמת 'ששת הימים' המצרים נסו והלגיון הירדני נטש את עמדותיו. אמנם החשש מהם היה עצום והנס היה גלוי, אבל הניצחון הנוכחי, הוא הרבה יותר משמעותי. מדובר בעימות מול מדינה גדולה פי 75, אוכלוסייה עצומה הגדולה מאיתנו פי 10, מרחק גיאוגרפי משמעותי, והביצוע היה לכאורה בלתי אפשרי".

הרב סורוצקין ממשיך: "והנה, בניגוד גמור לעבר, כיום נושאים את שם השם בפיהם. ראש הממשלה מציין בפומבי הודיה לקדוש ברוך הוא ומזכיר 'עיתא דשמיא' ואנו מציינים זאת כשכור שיחה נאה. נשיא ארצות הברית מודה לכורא עולם. היה דבר כזה? אפילו אנשים מהתקשורת הכללית מניחים כיפה על ראשם ואומרים פרקי תהילים 'מזמור לתודה'. זוהי תמונת מצב המשקפת את ההתעוררות העמוקה לרוח היהדות ושוררת כיום ברחוב הישראלי".

"גל אדיר של פנייה לאמונה ולימוד תורה"

כיצד התפתחה התופעה אותה אתם מגדירים כ"שעת כושר של פעם בדור"?

"בתקופה שמיד לאחר מלחמת שמחת תורה, ההלם והאבל היו עצומים", משחזר הרב סורוצקין. "התכנסנו ב'לב לאחים' לשיבת רכזים, והוותיקים שבינינו הזכירו את התקופה שלאחר מלחמת יום הכיפורים, כאשר לאחר כמחצית

ישראל רוזנר

בימים אלו של התעוררות רוחנית חסרת תקדים בקרב העם היושב בציון, שוחחנו עם ראשי "לב לאחים" - הרב אליעזר סורוצקין, והרב אברהם זייבלד - על חובתנו אל מול ההתעוררות הרוחנית המתחוללת לנגד עינינו. בשיחה מרתקת הם פורשים בפנינו את התמונה המלאה של אלפי נשמות צמאות ההולכות ומתקבצות אל "בתי המדרש", ההוראות החד-משמעיות של מרנן ורבנן גדולי ישראל ובראשם רבינו מרן הגר"ד לנדו שליט"א התואמים את הדרך בה התוו מרנן ורבנן מצוקי ארץ גדולי ישראל זצוק"ל מייסדי "לב לאחים" שהנחו אותנו להתמקד בהנחלת לימוד התורה הקדושה לעם שבשרות היות והמאור שבה מחזירו למוטב והתורה הנצחית היא מגנט ומצלל, ובר בכד, האחריות הגדולה המוטלת על כתפי הציבור החרדי בשעת כושר היסטורית זו.

האם אכן ניתן להגדיר את התקופה הנוכחית כ"פעם בדור"?

"זו איננה לשון הפלגה או תפארת המליצה", פותח הרב סורוצקין בנחרצות. "אני זוכר את התקופה שלאחר מלחמת ששת הימים. הייתי ילד, אבל המאורעות נחרטו בליבי. היה ניצחון צבאי אדיר, הציבור חש צורך עז, ובהתפעלות, להודות לבורא עולם. אנשים רבים נהרו לכותל המערבי ולמקומות הקדושים שנפתחו בפניהם, היתה תחושה של חלום שמתגשם למציאות, אך לא היה מצב של צימאון לדבר ד' - רצון ללמוד תורה, האווירה ברחוב הישראלי הייתה רוויה בתחושת 'כוחי ועוצם ידי'. גל התעוררות רוחני-תורני כפי שאנו עדים לו כעת לא היה קיים".

הרב זייבלד מוסיף: "אנו ניצבים בשעת כושר שאין דומה לה. אם בעבר נדרשנו להשקיע מאמצים רבים בהבאת אנשים ל'בתי המדרש', או להגיע אליהם לביתם ולהציע להם שעור תורה, כיום הם זורמים אלינו בהמוניהם. העם בכל

הרב סורוצקין מוסיף ומדגיש: "ארגון ״לב לאחים״ מפעיל כיום כ־4,000 מתנדבים, הפועלים בקרב כ־15,000 מתקרבים. אך המספרים האלה, מרשימים ככל שיהיו, הם רק קצה הקרחון ביחס לפוטנציאל האדיר. אנו רואים בברור איך בני התורה מתגייסים למערכה הגדולה הזו של ללמוד תורה עם עם ישראל".

"המאור שבה מחזירו למוטב" - כוחו העצום של דף הגמרא

מהי שיטת הקירוב הייחודית של ״לב לאח־ים״?

"הדרך האפקטיבית ביותר לקירוב לבבות היא באמצעות חיבור ישיר לדף הגמרא ולאווירת בית המדרש", מסביר הרב סורוצקין בבהירות. "כך הורו לנו מרנן ורבנן גדולי ישראל, והיא מוכיחה את עצמה מעל ומעבר".

הרב זייבלד מרחיב: "האברכים מגיעים לבתי המדרש ולומדים עם המתקרבים סוגיות ישיבתיות - 'המפקיד פירות אצל חברו' וכדו'. חז"ל לימדונו ש'המאור שבה מחזירו למוטב'. הדור הוא בבחינת 'אכשר דרא' - מוכן ומזומן לקבל את אור התורה בצורתו הטהורה והבלתי אמצעית. החיבור הישיר לדף הגמרא הוא שמעורר את הניצוץ היהודי הטמון בכל נשמה, ויוצר קשר בר־קיימא לתורה ולמצוות".

הרב סורוצקין משתף סיפור מרגש: "לפני כמה שנים הוזמנתי לשאת דברים בוועידת המחנכים של 'תורה ומסורה' בארצות הברית. הנושא שהתב־קשתי לדבר עליו היה התופעה המופלאה של אנשים המתקרבים ליהדות רק באמצעות לימוד גמרא ישיר, דבר ששם לא הצליחו להבין איך זה עובד. בדרכי לשדה התעופה, התקשרתי לרב אורי זוהר - חבר הנהלת ״לב לאחים״, שהיה נוסע עמי לרבות מהמסעות מסוג זה, וכששמע את נושא הרצאתי, בירכני בברכת הדרך וביקש לצייד אותי בסיפור אישי ומרגש".

"והוא אמר לי כך: 'אני חזרתי בתשובה בתקופה שהייתי בשיא הצלחתי בתקשורת. התהליך היה הדרגתי, אבל היה מאוד מתוקשר, הציבור עקב אחרי כל צעד שעשיתי. כחצי שנה לאחר מכן נכנסתי לבית כנסת שכונתי קטן בדרום תל אביב בזמן תפילת מנחה. לאחר מנחה הכריזו כי יתקיים שיעור גמרא בן חצי שעה ולאחריו התפללו ערבית. האמת לא ידעתי מה זה ללמוד ומה זה גמרא, אבל, ראיתי שמחלקים כוסות תה עם נענע, והריח הזה משך אותי. התיישבתי בין שני לומדים, שהחליפו מבטים תמהים ביניהם, על היהודי הלא ברור שהתיישב שם. לא פתחתי גמרא, אבל שתי כוסות תה לקחתי... שתיתי את התה בהנאה, והתחלתי להציץ לצד ימין, לגמרא של היושב לצידִי. וכאן הגיע המשפט המרגש ביותר: 'אם ישאלו אותי מתי בדיוק חזרתי בתשובה - זה לא היה כשהוכיחו לי שיש בורא לעולם, לא כשלבשתי כיפה או ציצית, זה היה ברגע שהצצתי בדף הגמרא. המאור שבה, אתם שנולדתם לעולם התורה אינכם מסוגלים להבין את העוצמה שהחשיפה הזו עושה לתינוקות שנשבו. זה מה שהחזיר אותי לחיק היהדות'".

הרב סורוצקין מסכם בתובנה עמוקה: "בגל ההתעוררות הנוכחי, עולם התורה הוא הערובה והוא יוכל להעמיד את הדור הבא של שומרי

המצוות. כאשר אדם יושב, לומד ומתחבר לדף הגמרא, יש סיכוי אמיתי שהתהליך יצליח וישתרש בנפשו. בתקופת ההתעוררות שלאחר מלחמת יום הכיפורים לא היה קיים מערך מסודר של לימוד תורה למתקרבים, ולא היה את ״לב לאחים״. כיום המצב שונה לחלוטין - וזו הזדמנות היסטורית".

חיבור מפתיע: האברן והמתקרב

מה עומד בבסיס הקשר המיוחד הנרקם בין האברכים למתקרבים?

"כאשר אדם חילוני מתיישב ללמוד עם אברך כולל, מתרחשת תופעה מופלאה", מתאר הרב זייבלד בעיניים בורקות. "הוא פוגש לראשונה בחייו אדם המוכן להעניק לו את המשאב היקר ביותר - הזמן האישי שלו. האברך אינו מבקש דבר בתמורה, והוא פועל מתוך תחושת הערכות ההדדית של 'כל ישראל ערבים זה לזה'".

הוא ממשיך בהתרגשות: "זו הפעם הראשונה שהמתקרב פוגש את ההיפך הגמור מהתדמית שמנסים להדביק לציבור החרדי, כאילו הוא רק 'לוקח' מהחברה הישראלית. והנה, הוא נפגש עם אברך בן תורה שכל כולו נתינה טהורה. ומה הוא מעניק? את הדבר היקר ביותר - את הזמן הפרטי שלו, את הידע שצבר בעמל רב. הכל בתום לב, ביושר, בפשטות ובישרות. המתקרב זוכה לשעה וחצי של לימוד עם אישיות תורנית מעמיקה ומשכילה. היכן עוד יזכה לחוויה כה מעשירה ומרוממת?"

הרב סורוצקין מוסיף נקודה חשובה: "אנשים הפוסעים בנתיב התשובה ניצבים בפני אתגרים ייחודיים - בחינוך הילדים, בהטמעת אורח חיים שלא הורגלו אליו מילדות, בשינוי הרגלים והשק־פות. הם מתמודדים עם קשיי הסתגלות שאינם מנת חלקם של מי שנולדו וגדלו בסביבה תורנית. אנו רואים באופן מובהק שמתקרבים המלווים על ידי אברך קבוע מצליחים הרבה יותר בהתמודדות עם האתגרים הללו, ובמיוחד בתחום החינוך. הליווי האישי, ההכוונה והתמיכה המתמשכת - אלו המפתחות להצלחה".

הכל מתחיל בדף גמרא: פירותין מתוקים

מהי ההנחיה העיקרית שאתם נותנים לאברכים היוצאים לפעילות?

"בתחילת המלחמה, כאשר האסון הנורא הרעיד את הלבבות, נכנסנו לשאול בעצתם של מרנן ורבנן גדולי ישראל", משחזר הרב סורוצקין. "רבנו מרן הגאון רבי דב לנדו שליט"א האזין לדיווח שלנו על התעוררות שנמצאת בכל שכבות הציבור, דבר שבא לידי ביטוי בכל מיני צורות ופעולות. הוראתו הייתה חד־משמעית: 'תלמדו אתם תורה'. כאשר היה מי שהציע אז לאברכים: 'תניחו בצד את דף הגמרא כדי לעסוק בחלוקת ציציות', שהיא סגולה לשמירה והגנה, ראו בזה גדולי ישראל פגיעה באמונה הבסיסית של 'תורה מגנא ומצלא'. המשימה העיקרית והבלעדית שלנו היא ללמד תורה, הנחו אותנו מרנן ורבנן גדולי ישראל".

הרב זייבלד משתף סיפור מופלא: "אברך מסור פגש אותי בערב יום הכיפורים ליד ביתי, וסיפר לי על חוויה מרגשת. הוא הצטרף לפעילות ״לב

לאחים״, ונסע מדי יום מירושלים למעלה אדומים כדי ללמד בבית המדרש. שם שידכו לו חברותא - סטודנט עם קוקו בשערו. כבר במפגש הראשון, הציב הסטודנט תנאי ברור: 'באתי ללמוד איתך גמרא בלבד, לא הלכות ובוודאי לא חזרה בתשובה. רק גמרא'. הוא אף הסביר את מגיעיו: 'כסטודנט, הבנתי שלימוד גמרא מחדד את החשיבה, ואני מעוניין לפתח את יכולותיי האינטלקטואליות, לא מעבר לכך'".

הוא ממשיך: "האברך היה נבוך מהבקשה. 'לא לשם כך הגעתי לבית המדרש', חשב לעצמו. 'מטרתי היא לקרב יהודים לאביהם שבשמים, לא לשמש כמאמן קוגניטיבי'. הוא פנה לרכז 'בית המדרש' בתהייה האם זו אכן הגישה של ״לב לאחים״, והרכז השיב בנחרצות: 'כן, בהחלט'. האברך המשיך בלימוד המשותף, למרות הספקות שקיננו בליבו".

עיניו של הרב זייבלד מאירות: "והנה, במוצאי שבת אחד, הטלפון של האברך מצלצל. על הקו - הסטודנט, נרגש כולו: 'שמרתי שבת שלמה כהלכתה!' האברך, שידע היטב שלסטודנט אין אפילו ספר יהודי אחד בביתו, היה המום. 'מה פתאום שבת? מניין ידעת כיצד לשמור שבת כהלכתה?'"

הרב זייבלד ממשיך בהתרגשות: "והסטודנט סיפר: 'תשמע, כבר חודש שלם אני בוער מבפנים עם רצון עז לשמור שבת. השתגעתי מזה! ביום שישי האחרון הייתי במקרה בירושלים, וחשבתי שזו הזדמנות פז עבורי. הלכתי ברחוב מאה שערים ונכנסתי לחנות ספרים. ביקשתי מהמוכר: תן לי ספר שידריך אותי כיצד לשמור שבת. המוכר, יהודי עטור זקן ופאות, עם ציציות מתנופפות וחליפה שחורה, חיך אליי בחום. לשמור שבת? הצביע לעבר קיר עמוס ספרים: כל המדף הזה מלא בספרי הלכות שבת, אני אמליץ לך על אחד מהספרים שאיתו תתחיל, אבל עד שתדע את ההלכות אציע לך פתרון פשוט וישים - לך לחנות הפיצוחים הסמוכה, קנה כמה קילוגרמים של פיצוחים ללא קליפות לכבוד שבת, ושב בביתך מכניסת השבת ועד צאתה'. המוכר אף רשם לי על פתק את זמני הכניסה והיציאה המדויקים, והנחה אותי: 'במשך כל היום אל תדליק ואל תכבה אור, אל תצא מהבית, אל תפתח בקבוקים, השאר אותם בחוץ כדי שלא תיכשל בפתיחת המקרר. ישבתי בבית כל השבת עם פיג'מה ופיצוחים, קצת הסתכלתי בספר הלכות שבת, אבל בעיקר לא עשיתי דבר - ואני גאה לבשר לך שלא חיללתי שבת!'"

הרב זייבלד מסיים: "כיום, אותו סטודנט הוא אברך מן המניין בישיבת מיר! זהו כוחו של 'המאור שבה מחזירו למוטב'. הדף גמרא - הוא הגורם המשנה חיים, הוא המקרב לבבות. בכינוס השנתי ה'כנסיה הגדולה' של ״לב לאחים״ שערכנו השנה בכנייני האומה השתתפו כמאה וחמישים בחורים לבושי חליפות ומגבעות, בני ישיבות קד' שכולם היו לפני שלוש שנים בלבד חילונים לחלוטין, וכיום הם בני ישיבות המוסרים חבורות בסוגיות עמוקות בש"ס".

והרב זייבלד ממשיך לשתף אותנו בסיפורי הצלחה מרגשים מפעילות פרויקט החברותות. "כל מי שמבין את המשמעות ארוכת הטווח של מהפך כזה, מבין שבעוד שנים ספורות הבחור הזה יקים בית נאמן בישראל, וילדיו, נכדיו ונניניו ילכו כולם בדרך התורה והמצוות. כל המציל נפש אחת

מישראל כאילו הציל עולם ומלואו' - דורי דורות של יהודים יראי שמיים שיקיימו תורה ומצוות. אין מי שרואה את התהליך המופלא הזה ויכול להישאר אדיש!"

הרב סורוצקין מוסיף בהתלהבות: "המספרים היבשים אמנם מרשימים, אך כאשר יורדים לרזולוציה של הסיפורים האישיים, מתגלה העוצ־מה האמיתית של המהפכה המתחוללת. בבתי המדרש שלנו יושבים אנשים שעוברים שינוי עמוק בחייהם. רבים מהם באים אלינו בתחושת החמצה: 'מדוע לא ידעתי עד היום מהי גמרא?' הם שואלים בכאב. ואז מתרחש הקסם - הם מתחברים בעבותות אהבה לתורה. שומעים מהם משפטים כמו: 'אם יש לי חתונה ולימוד עם החברותא באותו ערב, אני מוותר על החתונה'. הם אינם רק סיפורים בודדים - זו אנציקלופדיה חיה של התעוררות רוחנית. זה לא סיפור פרטי; אנו עדים למהפכה היסטורית, לתופעה רחבת היקף. זוהי תנועה אדירה, זהו חזונם של גדולי ישראל הקורם עור וגידים מול עינינו".

מגדולי ישראל לעם ישראל: היסטוריית "לב לאחים"

ספרו לנו על ההיסטוריה של ״לב לאחים״ ועל החזון שעמד בבסיס הקמתו.

"ארגון ״לב לאחים״ הוקם לפני 34 שנים ביוזמתם ובהכוונתם של מרנן ורבנן גדולי ישראל - מרן הגרא"מ שך זצוק"ל, מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל ומרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל", מתאר הרב זייבלד. "יצאו אז בקריאה היסטורית, חסרת תקדים, הקוראת לציבור האברכים ובני התורה ללמוד תורה עם המתקרבים".

הרב סורוצקין מוסיף: "כאשר מתבוננים לאח־ור, רואים את ראיית הקודש המופלאה של גדולי ישראל, שצפו הרבה מעבר לאופק הזמן. בתקופה ההיא, פעילות הקירוב הייתה נחלתם של יחידי סגולה בלבד - אולי 100 עד 200 פעילים בכל הארגונים יחד. החידוש המהפכני של מרן הגרא"מ שך זצוק"ל היה בהבאת התודעה שכל אברך, כל בן תורה, נושא באחריות לדורו ולעתיד עם ישראל".

הרב זייבלד מתאר אפיזודה היסטורית מרתקת: "כדי להבין עד כמה גדולי ישראל ראו בעיני קודשם את חשיבותו ההיסטורית של ״לב לאחים״, אספר על אירוע מכונן. מרן הגרא"מ שך זצוק"ל שלח בזמנו משלחת נכבדה של ראשי ישיבות ורמיי"ם שיצאו לארצות הברית כדי להיפגש עם חברי מועצת גדולי התורה ד'אמריקה וראשי הישיבות נושאי עולם התורה מעבר לים".

הוא מפרט: "המשלחת כללה את הרבנים הגאונים: רבי יוסף חיים קופשיץ זצוק"ל, רבי שמואל יעקב בורנשטיין זצוק"ל, רבי צבי אליאך שליט"א ורבי ברוך שפירא שליט"א. הם נפגשו עם גדולי ישראל באמריקה - הגאון הגדול רבי אברהם פאם זצוק"ל, הגאון הגדול רבי אליהו שווי זצוק"ל, הגאון הגדול רבי אהרן שכטר זצוק"ל, כ"ק האדמו"ר מנובומינסק זצוק"ל נשיא מועצג"ת דאגו"י באמריקה, הגאון הגדול רבי יצחק פייגלשטוק זצוק"ל, הגאון הגדול רבי מלכיאל קוטלר שליט"א, ועוד רבים מעמודי התורה וההוראה בארה"ב".

גדולי התורה התאספו יחדיו למפגש עם שלוחי גדולי התורה בארה"ק. בעיצומו של המפגש

התקבלה שיחת טלפון מביתו של מרן הגרא"מ שך זצוק"ל. קולו של הרב זייבלד רועד כשהוא מצטט את דבריו של מרן הגרא"מ שך זצוק"ל: "דאס איז די וויכסטיגסטע זאך וואס ס'איז דא אין ארץ ישראל. ס'איז ריין, כולו קודש!" - "זהו הדבר החשוב ביותר שיש בארץ ישראל, כולו מזוקק ונקי, כולו קודש!" כך אמר מרן הגרא"מ שך זצוק"ל להגאון הגדול רבי אלי' שווי זצוק"ל באותה שיחה לגדולי התורה בארה"ב, שהשתתפו בכינוס. ואני, ששמעתי את הדברים, תהיתי בליבי: באותה תקופה היינו קומץ זעיר של פעילים - האם אכן זהו 'הדבר החשוב ביותר בארץ ישראל'? היום, במבט לאחור, אני מבין שעיני הבודלח של גדולי ישראל ראו למרחקים, ראו את מה שיתרחש כאן כעבור עשרות שנים. כיום אנו עומדים על 172 בתי מדרשות ו־98 מדרשות נוער, ועוד היד נטויה".

מהפכה תורנית: אנרכים יוצאים לקרב רחוקים

מה היה החידוש הגדול והמהפכני בהקמת "לב לאחים"?

"החידוש המרכזי היה בעצם הרעיון שאברכי כוללים ייצאו ללמד תורה למתקרבים", מסביר הרב זייבלד. "רשכבה"ג מרן הגרא"מ שך זצוק"ל זימן אליו לביתו כמה מעסקני הקירוב וביקש שנעלה אליו. עד אז לא היה קיים כלל המושג שאברך כולל - בן תורה, השקוע בלימודו, יפנה מזמנו ללמד תורה עם מי שאינו שומר תורה ומצוות. היו עסקנים ייעודיים שהם היו אמונים ביצירת קשר עם הציבור הרחב, אך הרעיון שאברך ילמד בחברותא עם חילוני נשמע כמעט דמיוני ומנותק מהמציאות".

הרב סורוצקין מוסיף: "מרן הגרא"מ שך זצוק"ל טבע אז את הגישה המהפכנית: 'אתה תישאר בן תורה, תמשיך ללמוד בכולל, אך תקדיש חלק מזמנך ללימוד עם המתקרבים. את עבודת הרישום והארגון יעשו אחרים'".

הרב זייבלד נזכר בסיפור אישי: "בזמנו ביקשנו מהמשגיח הגה"צ רבי דן סגל שליט"א שידבר בפני אברכים ויעורר אותם לצאת לפעילות, כפי שדרשו גדולי ישראל במכתבם ההיסטורי. תגובתו הראשור נית הייתה של תדהמה: 'קיים דבר כזה? עליי לעלות אל מרן הגרא"מ שך ולשמוע זאת באוזניי'. ואכן, המשגיח הגה"צ רבי דן שליט"א עלה למעונו של מרן הגרא"מ שך זצוק"ל, ולאחר ששמע את הדברים מפיו, נשא דרשות נלהבות, בה העיד כי שמע אישית ממרן הגרא"מ שך זצוק"ל על חובת השעה - על כך שאברכים בני תורה נקראים לצאת וללמד תורה לעם ישראל".

המימד הכלכלי: "נכמה פרוטות אפשר לקנות עולם ומלואו"

מהם האתגרים הלוגיסטיים והכלכליים העומדים בפני הארגון?

"כדי להבין את היקף הפעילות, אבקש שתעשו חשבון פשוט", מבקש הרב זייבלד. "כל נסיעה של רכב הסעות המכיל 15 אברכים עולה כ־800 שקלים. 'בית מדרש' ממוצע של 50 אברכים, נדרשות לפחות 3 נסיעות בשבוע, כפול 4 שבועות בחודש. זהו חישוב לבית מדרש בודד, וזאת רק עלות ההסעות".

הוא ממשיך בפירוט: "בנוסף, אנו מעמידים כיבוד הולם בכל בית מדרש, הן לאברכים המגיעים ישירות מהכולל והן למתקרבים, שהרי כבר לימדונו חז"ל 'גדולה לגימה המקרבת את הלב־בות'. בחישוב כולל, כל בית מדרש עולה לנו בממוצע כ־8,500 שקלים לחודש".

הרב סורוצקין מדגיש: "אנו מציגים את העובדות בפני הציבור הרחב, ואנו משוכנעים שהציבור הנאמן לדבר ד' לא יעמוד מנגד. מלבד ההסעות והכיבוד, ישנה פעילות ענפה של רכזים, פעילויות ייעודית לנשים. לצד בת המדרש פועל מערך שלם של ליווי והכוונה, חינוך ילדים, הכשרת מטבחים ורכישת תפילין ומזוזות ועוד". הוא מוסיף בכאב לשאלה למה הלבבות פתוחים רק בקרב האברכים לצאת לפעילות בעוד

אלפי מתקרבים וחברותות לב לאחים בהיכל בית המדרש עטרת שלמה במודיעין עלית |

הכיסים לא נפתחים מאליהם לסייע לפעילות קודש זו: "זה טבע העולם. אם אדם רואה שריפה פורצת, הוא מזעיק את מכבי האש, ואף מסייע להם בכיבוי. לאף אחד לא עולה על הדעת להוציא מכיסו שטר כסף ולסייע בהוצאות תפעול והגעת ניידת הכיב־וי? גם כאן אנו עדים לשריפה רוחנית, להצלת נשמות הצמאות לדבר ד', נכון שהציבור נרתם לפעילות אבל גם כאן צריך משאבים לשפוך מים - תורה. איך אפשר לעמוד מנגד?"

הרב זייבלד מסכם: "בעבר, כדי לקרב יהודי אחד לתורה ומצוות, היינו נדרשים להשקיע הון רב. כיום, בחסדי שמים, בהרבה פחות - באופן יחסי - אפשר לקנות עולם ומלואו. ההשקעה הכספית מניבה פירות אדירים, ופותחת שערי שמיים לאלפי נשמות יהודיות".

מעשי אבות סימן לבנים

הרב זייבלד מוסיף ומתאר בהתרגשות: "אחד הרכזים שלנו בבני בוק, הרב אלימלך לובין, סיפר לי אירוע מופלא. יום אחד מצא בתיבת הדואר שלו במשרד הזמנה לחתונה, כתובה בכתב יד, עם בקשה מיוחדת שיבוא לברך את החתן והכלה. 'הברכה שלך חשובה לנו מאוד', נכתב בהדגשה. הוא התקשה להיזכר במי מדובר, עד שהבזיק בזיכרונו סיפור מלפני 21 שנים".

הרב זייבלד ממשיך ומתאר את סיפורו של הרב לובין: "באותה תקופה, בעודו יושב במשרד, קיבל שיחת טלפון משכנה של משפחה מראשון לציון, שסיפרה על מצבם הקשה. האב הורחק מהבית, האם התקשתה לנהל את המשפחה, ועובדים סוציאליים עמדו להוציא את הילדים מהבית. 'בואו אתם וקחו אותם', ביקשה האשה בדמעות".

"באותו יום הרב לובין נסע לראשון לציון, ישב עם האם עד חצות הלילה, ושכנע אותה להעביר את הילדים למוסדות תורניים. מדובר היה במשפחה מסורתית בסיסית, שהדליקה נרות בערב שבת, אך המשיכה לים... למחרת בבוקר, באותו יום הגיע עם טנדר, לקח את הבנות לקריית בנות בירושלים ואת הבנים ל'בתי אבות' של ישיבת פוניבז'. הוא שמר על קשר רציף עם הבנות ועם הבנים במקומות לימודיהם ווידא שהשתלבו היטב, ושכח מהעניין".

הרב זייבלד ממשיך: "הרב לובין החליט לקפוץ לחתונה באולמי קונקורד, אף שלמעשה לא הכיר שם איש, מלבד האם, וגם אותה בקושי זכר. כשהגיע, ביקש מנערה צעירה שעברה במקום לקרוא לאם הכלה. 'זו סבתא שלי', השיבה הנערה בחיוך. הוא ביקש ממנה להודיע לסבתה שהרב לובין הגיע ומבקש לברכם".

"לאחר המתנה ממושכת, חזרה הנערה בריצה ואמרה: 'סבתא מחכה לך בצד השני של המחיצה'. הוא ניגש, ולנגד עיניו עמדה אשה שלפני שני עשורים, מטעמי צניעות, לא יכול היה להישיר אליה מבט, וכעת עמדה לפניו לבושה כרכבנית, אשה כשרה וצנועה. היא עמדה שם נרגשת ואמרה: 'הרב לובין, אתה לא מבין איזו הצלה פעלת'. היא התנצלה על ההמתנה הארוכה: 'הייתי

אלפי מתקרבים וחברותות לב לאחים בהיכל בית המדרש עטרת שלמה במודיעין עלית |

צריכה לאסוף את כולם ולהעמיד אותם', הסבירה. והנה, חשפה בפניו קבוצה של למעלה מ־25 בנות, כלות ונכדות. 'הרב לובין', קראה בהתרגשות, 'אתה אבא שלהם!!!' "

הרב זייבלד אינו מצליח לעצור את דמעותיו: "זהו הכוח האדיר של הצלת נפש אחת מישראל. מעשה קטן, שנראה בשעתו כעוד יום של פעילות שגרתית, הוליד עולם מלא - משפחות לתפארת, בתים נאמנים בישראל. אילו רק היה הציבור מבין ומפנים את סדרי העדיפויות שהקדוש ברוך הוא מציב לפנינו!"

"תורה מגנא ומצלא": עיני הבודלח של גדולי ישראל

לסיום, תוכלו לשתף אותנו בתוכנה מיוחדת מגדולי ישראל על פעילות הקירוב?

לסיום מספר הרב סורוצקין סיפור אישי מרטיט על ראיית הקודש המופלאה של גדולי ישראל: "אני אישית מדליק נרות חנוכה בשקיעה בדייקנות. מכריי ממשילים בבדיחות הדעת, שהשמש שוקעת כשאני מדליק את נרות החנוכה... מעולם לא איחרתי".

"באחת השנים, נקלעתי לבית רשכבה"ג מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל, שנשא את 'לב לאחים' במשך שנים. לאחר ההדלקה הנוכחית התפזרו כדי להדליק כל אחד בביתו, ואני נכנסתי עם ראש הישיבה לחדרו. הוא התיישב על המיטה כשהד־רגש לגבו".

הרב סורוצקין מתאר את המעמד המיוחד: "סיפרתי לראש הישיבה, מתוך כוונה לשמחו, כי בשנה זו יש עוד אלפי מדליקים חדשים של נרות חנוכה. להפתעתי, מרן הגראי"ל זצוק"ל, לא התפעל במיוחד, וביקש שהוציא את מסכת סוטה מהארון".

"רבינו זצוק"ל הורה לי לפתוח את המסכת עמוד כ"א, וביקש ממני לקרוא. הגמרא דנה בשאלה מה היא הזכות העומדת לנשים. היא דוחה את האפשרות שמדובר בזכות תורה, שכן נשים אינן מצוות בלימוד תורה, ומסיקה שזו זכות מצווה - המצוות שנשים מקיימות".

בקול רווי ערגה הוא מוסיף: "אך הגמרא מקשה - האם זכות מצווה באמת מגינה כל כך הרבה? ומביאה את דרשת רבי מנחם בר יוסי על הפסוק 'כי נר מצוה ותורה אור'. מצווה נמשלה לנר - כשם שנר מאיר ומגן רק לפי שעה, כך גם המצוות מגינות על האדם רק לזמן מוגבל. לעומת זאת, תורה נמשלה לאור - כשם שאור השמש מאיר ומגן לעולם, כך גם לימוד התורה מגן על האדם באופן תמידי ונצחי".

הרב סורוצקין מסכם: "מרן הגראי"ל אמר בבהירות כי בעוד שקיום מצוות, כמו הדלקת נרות חנוכה, מעניק הגנה זמנית 'לפי שעה', לימוד התורה מעניק הגנה נצחית, משום ש'תורה מגנא ומצלא' - התורה מגינה ומצילה לעולם. וזהו תפקידו האמיתי והעמוק של 'לב לאחים', הדגיש באוזניי מרן הגראי"ל זצוק"ל - שענינו וליבו היו תדיר מופנים בתשומת לב אישית ומיוחדת לילדי ישראל, ודלת ביתו היתה פתוחה ל'לב לאחים',

בהיותו מעורב ומתעניין בפעולותיהם להצלת ילדי ישראל שהיתה בראש מעייניו. ממרחק זמן, נתן לנו מבט של תורה המאיר את נתיבתנו עד לימינו אנו, בדיוק כפי שמורים לנו גדולי ישראל ובראשם רבינו מרן הגר"ד לנדו שליט"א - תפקידכם ללמד תורה, שהיא 'מגנא ומצלא' באופן תמידי".

חזון אחרית הימים: "שעת הכושר של פעם בדור"

לאן שואפים מכאן?

"שאיפתנו היא פשוטה וברורה", מצהיר הרב זייבלד בנחישות. "שלא יהיה ולו יהודי אחד בארץ ישראל, שהתעורר בו הרצון להתקרב לבורא עולם, ולא יוכל לממש את שאיפתו. 'בדרך אמונה בחרתי' - אנו שואפים שכל יהודי המבקש להתחבר לאוצרות התורה יזכה לכך, ושכל המתקרבים יהיו בקשר תמידי עם בן תורה וילמדו תורה באופן קבוע".

הרב סורוצקין מוסיף: "אין לי ספק שאנו חיים בתקופה ררת גורל, בימי תשובה וגאולה. אם אנו בימי חודש תמוז שרמזו שימי תשובה ממשמשין ובאין, כשאני יוצא מביקור בבתי המדרש של 'לב לאחים' אני בטוח כי בשמים יש שמחה וששון ממה שמתרחש כאן, העם שבשדות מצמיח פירות מתוקים, כפי שלא ראינו מעולם. אנו עושים את עבודת הקודש שלנו, מתוך בטחון שתתקיים בנו הנבואה 'כי מלאה הארץ דעה את ד' כמים לים מכסים'. זוהי שעת כושר היסטורית, וגדולי ישראל מתריעים ומזהירים שלא להחמיצה".

עיניו מביעות דאגה כשהוא מוסיף: "חלילה לנו שיהיה ח"ו מצב שהייתה התעוררות אדירה, ובני התורה הציבור החרדי נותרו אדישים. שלא יהיה ח"ו מצב שיראו כיצד נשמות צמאו לדבר ד', ולא היה מי שיפנה לשכן ויציע: 'אולי תרצה ללמוד משנה או דף גמרא?' שלא יאמרו הקב"ה פתח שערי שמיים, והציבור הנאמן לא נענה ולא נרתם למשימה הקדושה!"

הרב זייבלד מסכם בנימה נרגשת: "לו נדמיין שהמשיח מגיע בשבוע הבא - האם נוכל להסתכל בעיניו ולומר: 'עשינו כל שביכולתנו להשיב בנים לאביהם שבשמים'? זוהי אחריות היסטורית המוטלת על כתפי כולנו. אין ספק שהקדוש ברוך הוא ישיב כפל כפליים לכל מי שיירתם למשימה קדושה זו, שהרי 'מידה טובה מרובה'. כיצד אפשר להישאר אדיש?"

"אל תחמיצו את ההזדמנות ההיסטורית"

מהו המסר שהייתם רוצים להעביר ולחדד בפני הציבור?

הרב סורוצקין פונה בלהט: "רשכבה"ג מרן בעל האילת השחר זצוק"ל אמר לי פעם: 'אוי אוי אוי, אילו באמריקה היו מבינים כמה יהלומים ניתן לאסוף כיום מהרחוב בארץ ישראל' - בהתייחסו לפעילות להצלת הנוער והעברתם לחינוך התורני - 'היו זורקים לכם כסף מרוב התלהבות'. אני מבקש שיזרקו לנו כסף, אלא שירימו את המשא הכבד שייטלו חלק במהפכה ההיסטורית המתחוללת מול עינינו".

לצידו מסכם הרב זייבלד: "זהו המסר העיקרי - הכל בידינו! כל אחד יכול להיות שותף להצלת נפשות, בין באמצעות התנדבות אישית ובין באמצעות תמיכה כספית. הראו לי קטע מהזוהר הק' שם נאמר שמי שמצליה נפשות גשמית - אין גבול לשכרו, אך מי שמצליה נפש רוחנית ומקרבה לשמירת תורה ומצוות - שכרו גדול פי כמה וכמה, משום שהוא מוריד מכוחה של הסטרא אחרא, מביא את השכינה ומרבה כבוד שמים".

"לו יכולנו לפתור את הבעיה הכספית", הוא חותם, "היינו מכפילים ומשלשים את היקף הפעילות. הרי הקב"ה רוצה לזכות כל או"א מאיתנו שיהיה לו חלק בזיכוי הרבים, בקירוב לבבות לאבינו שבשמים. הקדוש ברוך הוא מחולל את התמורות האלה בעבורנו, בשביל כל יהודי ויהודי, כפי שאמרו כל גדולי ישראל - לקרב את הגאולה השלמה והזדמנות ייחודית להציל נשמות ולהשיב בנים לגבולם".